

Література

1. Закон України Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» щодо врегулювання питань експорту електроенергії: Прийнятий 19 березня 2009 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2009. — № 31. — Ст. 457.
2. Постанова НКРЕ від 08.11.2012 р. № 1450 «Про затвердження Порядку проведення аукціонів щодо доступу до пропускнуої спроможності міждержавних електричних мереж України для експорту електричної енергії» // Офіційний вісник України. — 2012. — № 89. — Ст. 486.
3. Сайт ДП НЕК «Укренерго»: <http://www.ukrenergo.energy.gov.ua>.
4. Розпорядження КМУ від 28.03.2012 р. № 163-р «Про експорт електроенергії до Словацької Республіки, Угорщини, Румунії та Республіки Польща» // Урядовий кур'єр. — 2012. — № 61.

Сіра І. В.,

к.е.н., асистент,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Будь-яка криза тією чи іншою мірою відображає недосконалість макроекономічної політики, яка здійснюється з метою забезпечення стійкого розвитку. Аналіз криз дає змогу вживати превентивних заходів державної політики для запобігання або пом'якшення ефекту кризових шоків у майбутньому. Проте, як свідчить практика, повністю від фінансових криз не застрахована жодна країна. Значну роль у їх подоланні зазвичай відіграє стимулююча макроекономічна політика, спрямована на зниження глибини і терміну падіння. В умовах світової економічної кризи актуалізується проблема пошуку та застосування дійових інструментів державного регулювання економіки. В якості найпоширеніших важелів подолання соціально-економічних наслідків кризи, як засвідчує аналіз зарубіжного досвіду, використовується механізм державної підтримки підприємницької діяльності.

Потреба застосування заходів державної підтримки суб'єктів господарювання зумовлена також масштабами та глибиною фінансово-економічної кризи в Україні, необхідністю вирішення накопичених протиріч у розвитку підприємництва (особливо малого та

середнього) та окремих галузей, інноваційної діяльності, в забезпеченні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на світовому ринку, фінансової стабільності та економічного зростання.

Фінансово-економічна криза негативно впливає як на саме макроекономічне середовище країни, так і на показники розвитку підприємницької діяльності, що ілюструє трансмісійний механізм: підприємницька діяльність здійснюється в макросередовищі, яке уражене негативними наслідками фінансово-економічної кризи, що позначається на скороченні результативних показників суб'єктів господарювання. Тому виникає необхідність застосування різноманітних інструментів державної підтримки підприємницької діяльності, що має вплив на поживлення економічних процесів, фінансову стабілізацію та макроекономічну динаміку, що виявляється в зростанні валового внутрішнього продукту та збільшенні надходжень до державного бюджету (рис. 1).

Трансмісійний механізм державної підтримки відображає нівелиючий вплив на наслідки фінансово-економічної кризи, що проявляється у покращенні результативних показників діяльності підприємств і забезпеченні їх фінансової стійкості. Це в свою чергу, призводить до позитивних тенденцій макроекономічної динаміки та економічного зростання, а також створення передумов для збільшення надходжень до бюджету і розширення можливостей надання державної підтримки підприємству.

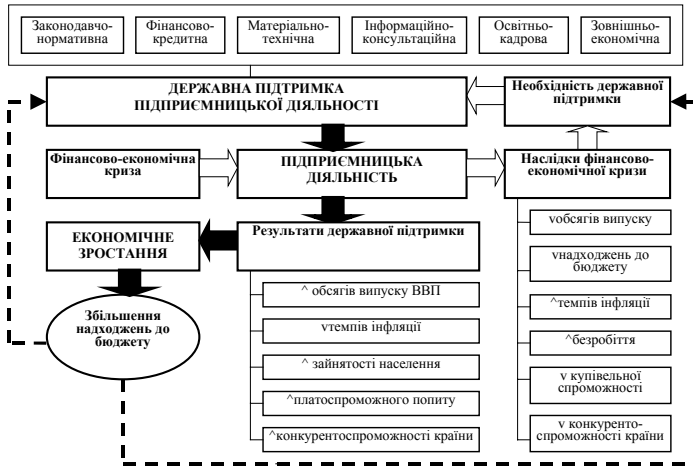

Рис. 1. Трансмісійний механізм державної підтримки підприємництва в умовах кризи

Сучасна світова економічна криза визначила кілька основних напрямів активності системи державного управління щодо компенсації наслідків кризи для національної економіки та пом'якшення її наслідків для суспільства: досягнення макроекономічної стабілізації; недопущення зниження рівня життя населення; стимулювання економічної активності; підтримку реального сектора економіки; підвищення ефективності видатків держави; скорочення адміністративних перешкод і вдосконалення державних регуляцій.

Антикризове управління економікою передбачає, насамперед, створення сприятливих умов для відновлення економічної активності малих підприємств. Основними економічними засобами держави в кризових умовах є лібералізація процедур ведення господарської діяльності — зниження податкового навантаження, спрощення дозвільних процедур, правил ліцензування, сертифікації, інших норм технічного регулювання, а також зменшення кількості перевірок. Податкові пільги для малого бізнесу відіграють стимулюючу роль та активізують підприємницьку діяльність в умовах кризи.

На нашу думку, потрібно виділити наступні ключові напрями антикризового управління економікою: державна підтримка малих і середніх підприємств, державна допомога сільськогосподарським підприємствам та сприяння розвитку інноваційної активності підприємств. Практична реалізація даних напрямків державної підтримки підприємницької діяльності призведе до збільшення валового внутрішнього продукту країни. Вищезазначене пропонуємо подати у вигляді такої моделі:

$$\Delta Y = a \times \Delta A + b \times \Delta B + c \times \Delta C, (1)$$

де ΔY — темп приросту валового внутрішнього продукту в поточному році, %;

a, b, c — коефіцієнти чутливості темпу приросту ВВП до частки державної підтримки відповідно малого та середнього підприємництва, сільськогосподарських підприємств і промислових підприємств, що проваджують інновації у виробництво;

ΔA — зміна частки валової доданої вартості малих і середніх підприємств у її загальному обсязі в поточному році, %;

ΔB — зміна частки валової доданої вартості сільськогосподарських підприємств у її загальному обсязі в поточному році, %;

ΔC — зміна частки валової доданої вартості промислових інноваційних підприємств у її загальному обсязі в поточному році, %.

Для розрахунку зміни частки валової доданої вартості малих підприємств, сільськогосподарських підприємств і промислових інноваційних підприємств застосуємо таку формулу:

$$\Delta A (\Delta B, \Delta C) = D_{1,2,3} \times E_{1,2,3}, (2)$$

де $D_{1,2,3}$ — частка видатків державного бюджету на підтримку підприємницької діяльності відповідно малих, сільськогосподарських та інноваційних підприємств, %;

$E_{1,2,3}$ — ефективність державної підтримки відповідно малих і середніх, сільськогосподарських та інноваційних підприємств.

Запропонована модель відображає на скільки відсотків зросте валовий внутрішній продукт країни із врахуванням зміни питомої ваги випуску продукції малим підприємництвом, підприємствами сільського господарства та інноваційними підприємствами, а також обсягу видатків державного бюджету на підтримку підприємницької діяльності.

Скрипник Н. Є.,

к.е.н., доцент,

Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара

АНТИКРИЗОВА ПОЛІТИКА НА ЗАСАДАХ ПІДВИЩЕННЯ АДАПТИВНОСТІ ДО ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ

Забезпечення національних інтересів та економічної безпеки України залежить від рівня конкурентоспроможності економіки, яка, в свою чергу, залежить від здатності держави своєчасно і якісно реагувати на виникаючі загрози і виклики сучасності.

Процес глобалізація не тільки ускладнив світ, але і породив безліч проблем і загроз, з якими людство раніше не стикалося.